

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Projektowanie architektoniczne w krajobrazie

Przedmiot

Kierunek studiów

Architektura

Studia w zakresie (specjalność)

-

Poziom studiów

pierwszego stopnia

Forma studiów

stacjonarne

Rok/semestr

III/5

Profil studiów

ogólnoakademicki

Język oferowanego przedmiotu

angielskim/polskim

Wymagalność

obieralny

Liczba godzin

Wykład

15

Ćwiczenia

0

Laboratoria

0

Projekty/seminaria

45

Inne (np. online)

Liczba punktów ECTS

4

Wykładowcy

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

dr hab. inż. arch. Anna Januchta-Szostak prof.

e-mail: anna.januchta-szostak@put.poznan.pl

Wydział Architektury

ul. Jacka rychlewskiego 2, 61-131 Poznań

te tel. 61 665 32 60

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

dr hab. inż. arch. Anna Januchta-Szostak prof.

e-mail: anna.januchta-szostak@put.poznan.pl

Projekty:

dr hab. inż. arch. Anna Januchta-Szostak, prof. ,

dr hab. inż. arch. Hanna Michalak,

dr hab. inż. arch. Dominika Pazder,

dr inż. arch. Marzena Banach-Ziaja,

dr inż. Mo Zho,

mgr inż. arch. Xia Wei,

dr inż. arch. Joanna Kołata,

mgr inż. arch. Izabela Piklikiewicz-Kęsicka

Wymagania wstępne

- student ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę ogólną obejmującą kluczowe zagadnienia z zakresu projektowania architektonicznego i urbanistycznego,
- student ma podstawową wiedzę o trendach rozwojowych z zakresu projektowania architektonicznego i urbanistycznego,
- student ma podstawową wiedzę z zakresu kompozycji architektonicznej i urbanistycznej
- student potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych, właściwie dobranych źródeł, potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie,
- student potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić istniejące rozwiązania, systemy i procesy
- potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role,
- prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy w zakresie różnych sytuacji przestrzennych w skali architektonicznej i urbanistycznej

Cel przedmiotu

1. zapoznanie studentów z architekturą krajobrazu jako dziedziną obejmującą racjonalne kształtowanie otoczenia człowieka, w sposób umożliwiający zaspokojenie nie tylko potrzeb estetycznych, ale również wymogów środowiskowych (przyrodniczych), społecznych, psychicznych, kulturowych, funkcjonalnych i gospodarczych
2. nauczenie studentów zintegrowanego podejścia do projektowania środowiskowego, w którym architektura krajobrazu jest syntezą związków pomiędzy elementami naturalnymi (np. rzeźba terenu, klimat, istniejąca roślinność) i czynnikami antropogennymi (np. miejscowa tradycja, kultura, gusta, moda itp.).
3. przyswojenie wiedzy teoretycznej dotyczącej związków człowieka w krajobrazem, poznanie zasad i metod zarządzania krajobrazem oraz zrozumienie czynników budujących jakość krajobrazu, takich jak: ekspresja wizualna, różnorodność, czytelność, dostępność, potencjał rozwojowy
4. pobudzenie kreatywności w procesie projektowania architektonicznego uwarunkowanego kontekstem krajobrazowym, poprzez badanie relacji pomiędzy architekturą a środowiskiem przyrodniczym, kulturowym, społecznym, w szczególności umiejętność kreowania relacji pomiędzy tłem krajobrazowym a nowoprojektowanymi obiektami architektonicznymi

5. rozwijanie umiejętności rysowania odręcznego jako narzędzia do badań krajobrazowych, przeprowadzania analiz i ocen otoczenia architektoniczno-urbanistycznego.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza

A.W1. projektowanie krajobrazu kulturowego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań i powiązań, a także prognozowanie skutków decyzji projektowych dotyczących podporządkowania lub kontrastu nowych form architektonicznych w krajobrazie.

A.W2. waloryzacja krajobrazu kulturowego i naturalnego w zakresie koniecznym do projektowania architektonicznego;

A.W4. zasady ochrony krajobrazu kulturowego i naturalnego, zasady rewitalizacji krajobrazu zdegradowanego. Problem "visual pollution" w krajobrazie kulturowym i naturalnym,

Umiejętności

A.U2. wykonać wariantową analizę graficzną relacji: projektowany obiekt - istniejące tło krajobrazowe;

A.U3. sporządzać opracowania krajobrazowe i interpretować je w zakresie koniecznym do projektowania w skali urbanistycznej i architektonicznej;

A.U4. dokonać krytycznej analizy uwarunkowań, w tym waloryzacji krajobrazu;

A.U5. myśleć i działać w sposób twórczy, wykorzystując umiejętności warsztatowe niezbędne do utrzymania i poszerzania zdolności realizowania koncepcji artystycznych w projektowaniu krajobrazu;

A.U6. integrować informacje pozyskane z różnych źródeł, dokonywać ich interpretacji i krytycznej analizy;

A.U7. porozumieć się przy użyciu różnych technik i narzędzi w środowisku zawodowym właściwym dla projektowania krajobrazu;

A.U9. wdrażać zasady i wytyczne projektowania krajobrazu w architekturze, urbanistyce i planowaniu przestrzennym.

Kompetencje społeczne

A.S1. samodzielności myślenia w celu rozwiązywania podstawowych problemów krajobrazowych;

A.S2. brania odpowiedzialności za kształtowanie środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego, w tym za zachowanie dziedzictwa regionu, kraju i Europy.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

1. Przeglądy cząstkowe.
2. Przegląd całościowy.
3. Kolokwium zaliczeniowe.

Ocena formująca:

Wykład

- Zaliczenie przedmiotu jest związane z aktywnym uczestnictwem w wykładach i pozytywnym zaliczeniem kolokwium, które obejmuje treści prezentowane na wykładach.

Ćwiczenia

- Ocena aktywnego udziału w zajęciach, dyskusji na forum grupy i zaangażowania w prace projektowe,
- Ocena terminowości i jakości wykonania zadań w trakcie przeglądu okresowego i końcowego,
- Ocena grupy polegająca na wyborze trzech najlepszych opracowań końcowych.

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Ocena podsumowująca:

Uzyskanie oceny pozytywnej z modułu, zależne jest od osiągnięcia przez studenta wszystkich zapisanych w sylabusie efektów kształcenia.

Wykład

- Ocena z kolokwium zaliczeniowego (test wielokrotnego wyboru obejmujący treści przekazywane na wykładach).

Ćwiczenia

- Ocena podsumowująca składa się z ocen wystawianych przez prowadzącego w trakcie przeglądu okresowego i końcowego, oceny aktywności i zaangażowania studenta oraz oceny wystawianej przez grupę.

Przyjęta skala ocen: 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Treści programowe

Wykłady:

1. Typologia i klasyfikacja form krajobrazowych.
2. Wnętrze krajobrazowe. Kompozycja krajobrazu
3. Metody analizy i waloryzacji krajobrazu.
4. Formowanie obiektów architektonicznych w krajobrazie
5. Społeczne uwarunkowania kształtowania krajobrazu.

6. Rola krajobrazu w kształtowaniu środowiska życia, klimatu i zasobów wodnych.

7. Zarządzanie krajobrazem - ochrona, gospodarowanie, planowanie dla zrównoważonego rozwoju.

Ćwiczenia:

Zadanie projektowe - wpisanie nowoprojektowanej formy architektonicznej w istniejący fragment krajobrazu kulturowego.

A. Dane wyjściowe:

1. Zadane miejsce lokalizacji w istniejącym kontekście krajobrazu kulturowego.
2. Kubatura obiektu, który należy wpisać w istniejący kontekst krajobrazowy.

B. Ogólny opis ćwiczenia

Ćwiczenie polega na wpisaniu nowoprojektowanej formy architektonicznej w istniejący fragment krajobrazu kulturowego. Student może dowolnie kształtować wszystkie parametry nowoprojektowanej bryły: jej proporcje, kształt, kolor, fakturę, materiał, wewnętrzne podziały, ażurowość, itp. Może również rozbić zadaną kubaturę na szereg mniejszych brył o różnych własnościach wizualnych. Ważne jest tylko, żeby zadana kubatura została ulokowana we wskazanym miejscu (w przypadku rozdrobnienia bryły, kubatura wszystkich części składowych nie może ulec zmianie).

Student powinien rozpoznać podstawowe relacje wizualnie wiążące nowoprojektowany obiekt z istniejącym krajobrazem kulturowym. W tym celu powinien:

1. Wykonać analizę parametrów wizualnych tła krajobrazowego w rozbiciu na elementy cząstkowe:
2. Konfiguracja i pokrycie terenu, dominujące formy zabudowy, plany tła, układ obiektów w planach, dominanty tła, kolor, faktura, materiał, artykulacja, struktura tła, itp.
3. Wykonać analizę parametrów wizualnych nowoprojektowanego obiektu, w rozbiciu na elementy cząstkowe: skala, proporcje, kształt, rozdrobnienie kompozycyjne, kolor, faktura, materiał, artykulacja, struktura obiektu, itp.
4. Zbadać (w formie graficznej) relacje wizualne pomiędzy cząstkowymi parametrami tła krajobrazowego i nowoprojektowanego obiektu.
5. Parametry wizualne nowoprojektowanego obiektu w kolejnych wariantach projektowych należy modyfikować, celem świadomego uzyskania zadanych relacji krajobrazowych: silnego kontrastu wizualnego, silnego podporządkowania („wtopienia”) wizualnego, relacji pośredniej wynikającej z odpowiedniego doboru cząstkowych parametrów wizualnych.
6. Uzyskane warianty są podstawą wyboru rozwiązania projektowego, w sposób kreatywny łączącego nowoprojektowaną bryłę z istniejącym kontekstem krajobrazowym.

Metody dydaktyczne

1. Wykład z prezentacją multimedialną / opowiadanie.
2. Projekt.
3. eLearning Moodle (system wspomagania procesu dydaktycznego i nauczania na odległość).

Literatura

Podstawowa

Alexander C., Ishikawa S., Silverstein M., 2000. A Pattern Language. Oxford University Press.

Assandri G., Bogliani G., Pedrini P., Brambilla M. Beautiful agricultural landscapes promote cultural ecosystem services and biodiversity conservation. *Agriculture, Ecosystems and Environment*, 256, 2018, pp. 200-210.

Balazsi A., (and others), 2020. Understanding cultural ecosystem services related to farmlands: Expert survey in Europe. *Land Use Policy*, Volume 100,.

Bieling C., Plieninger T. Recording Manifestations of Cultural Ecosystem Services in the Landscape. *Landscape Research*, 38 (5), 2013. pp. 649-667.

Bogdanowski J., 1976. *Kompozycja i planowanie w architekturze krajobrazu*, Ossolineum, Wrocław Kraków.

Bogdanowski J., Łuczyska-Bruzda M., Novak Z., 1981. *Architektura Krajobrazu*. PWN, Warszawa, Kraków.

Böhm A., 1994. *Architektura krajobrazu, jej początki i rozwój. Skrypt dla studentów wyższych szkół technicznych*. Kraków..

Böhm A., 2006. *Planowanie przestrzenne dla architektów krajobrazu*.

O czynniku kompozycji. Kraków.

Böhm A., 2004. „Wnętrze” w kompozycji krajobrazu. Wybrane elementy genezy analizy porównawczej i zastosowań pojęcia. *Politechnika Krakowska*, Kraków.

Bonenberg W., Qi L., Zhou M., Wei X., 2020. Users Preferences in Land Use and Architecture of Rural Areas. *Advances in Intelligent Systems and Computing* 966,. pp. 295-303.

Bridgewater P., Rotherham I.D., 2019. A critical perspective on the concept of biocultural diversity and its emerging role in nature and heritage conservation () *People Nature*, 1 (3) 2019, pp. 291-304.

Cullen G., 1961. *The Concise Townscape*, Architectural Press (wyd. pol. Ośrodek Brama Grodzka, Lublin)

Europejska Konwencja Krajobrazowa, 2000. Florencja

Januchta-Szostak A., 2010/1/1. The role of public visual art in urban space recognition. (w:) Perusich K. (red.) *Cognitive maps*. Intech Open.

Lynch, K., 1960. The Image of the City, MIT Press. Cambridge.

Uzupełniająca

Arnheim R., 1978. Sztuka i percepcja wzrokowa: psychologia twórczego oka, Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, Warszawa.

Arnheim R., 2011. Myślenie wzrokowe, Gdańsk, Słowo/obraz/terytoria.

Bell P.A., Greene Th.,C., Fisher J.D., Baum A., 2004, Psychologia środowiskowa. Gdańskie Wyd. Psychologiczne, Gdańsk.

Bogdanowski J., 1990. Metoda jednostek i wnętr architektoniczno-krajobrazowych (JARK-WAK) w studiach i projektowaniu, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków.

Böhm A., 1994. Architektura krajobrazu, jej początki i rozwój. Skrypt dla studentów wyższych szkół technicznych. Politechnika Krakowska, Kraków.

Böhm A., 1981. O budowie i synergii wnętr urbanistycznych, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków.

Dąbrowska-Budziń K., 2002, Treść krajobrazu kulturowego w jego ochronie i kształtowaniu, Politech. Krakowska, Kraków.

Forman R.T.T., Godron M., 1986. Landscape Ecology, John Wiley and Sons, Inc., Nowy Jork

Litwin U., Bacior S., Piech I., 2009. Metodyka waloryzacji oceny krajobrazu, – dostępny w Internecie: http://vlp.com.ua/files/02_72.pdf

Motloch, J.L., 1991. Introduction to Landscape Design, Van Nostrand Reinhold, New York

Myga-Piątek U., 2007. Kryteria i metody oceny krajobrazu kulturowego w procesie planowania przestrzennego na tle obowiązujących procedur prawnych, [w]: Kistowski M., Korwel-Lejkowska B. (red.), Waloryzacja środowiska przyrodniczego w planowaniu przestrzennym, Gdańsk – Warszawa, s. 101-110

Patoczka P., 1982. Ewolucja i system pojęć stosowanych w architekturze krajobrazu w Polsce, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków.

Richling A., Solon J., 1996. Ekologia krajobrazu, Wyd. Nauk. PWN, Warszawa.

Senetra A., Cieślak I., 2004. Kartograficzne aspekty oceny i waloryzacji przestrzeni, Wyd. UWM w Olsztynie.

Simonds J.O., Starke B.W., 2009, Landscape Architecture. A Manual of Environmental Planning and Design. McGraw-Hill, New York.

Sołowiej D. 1987. Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka. UAM, Poznań.

Szulczewska B., 2002, Teoria ekosystemu w koncepcjach rozwoju miast, Wyd. SGGW, Warszawa.

Szyszko J., Rylke J., Jeżowski D. (red.), 2002. Ocena i wycena zasobów przyrodniczych. SGGW, Warszawa.

Wojciechowski K., 1987. Problemy percepcji i oceny estetycznej krajobrazu. UMCS, Lublin

Wolski P., 2002. Przyrodnicze podstawy kształtowania krajobrazu, Wyd. SGGW, Warszawa.

USTAWA z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r. poz. 774, 1688)

Żarska B., 2011. Ochrona krajobrazu. Wydawnictwo SGGW, Warszawa.

Żórawski J., 1962. O budowie formy architektonicznej, Arkady, Warszawa.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
łączy nakład pracy	125	4,0
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	65	2,0
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium/egzaminu, wykonanie projektu) ¹	60	2,0

¹ niepotrzebne skreślić lub dopisać inne czynności